

Președintei Republicii Moldova, doamnei Maia SANDU
Președintelui Parlamentului Republicii Moldova, domnului Igor GROSU
Prim-ministrei Republicii Moldova, doamnei Natalia GAVRILIȚĂ
Membrilor Guvernului Republicii Moldova

DECLARAȚIA

unificată a participanților Școlii de Vară “Nistru 2022”
adoptată în cadrul dezbaterilor publice pe marginea
inițiativei legislative nr. 174/2022 din 10 mai 2022.

Semnatarii, participanții Școlii de Vară “Nistru 2022”, au analizat, în cadrul dezbaterilor publice, desfășurate la data de 13 iulie 2022, propunerea legislativă 174/2022 din 10.05.2022 a deputatului Vladimir Bolea, care propune modificări la unele acte legislative: Legea nr. 176/2013 privind transportul naval intern, Legea 440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, și Codul subsolului nr. 3/2009.

Proiectul prevede utilizarea pe scară largă a zonei de protecție a fluviilor Nistru și Dunăre, și râului Prut, care anterior erau protejate prin lege, pentru activitatea economică (construirea cheiurilor temporare și a căilor de acces la acestea pentru exportul de culturi și alte mărfuri și transport, și al pasagerilor). În acest sens, proiectul de lege propune abandonarea procedurilor de expertiză de mediu și evaluare a impactului asupra mediului pentru toate activitățile propuse.

Analizând documentul inițiativei legislative, sus menționate, am putut deduce o serie de puncte îngrijorătoare în ceea ce privește soarta fluviilor Nistru și Dunăre dar și a râului Prut, așa cum noi tinerii suntem viitorul țării și cei care vor suporta consecințele în toată ardoarea lor.

În document se face trimitere la practica internațională “Experiență internațională demonstrează că utilizarea căilor navigabile interne are un impact pozitiv asupra mediului de afaceri, reducând cheltuielile acestora pentru serviciile de transport, fiind micșorat costul final al produsului transportată”, recunoaștem că este un argument plauzibil în favoarea dezvoltării mediului de afaceri, care are impact asupra dezvoltării macroeconomice a țării,

urmată de îmbunătățirea condițiilor de trai a cetățenilor, dar e menționat "utilizarea căilor navigabile interne", căi de transport de care Moldova nu dispune, așa cum, situația actuală a ecosistemelor menționate nu este deloc bună, suprasolicitarea lor ar putea rezulta declinul absolut ori chiar pieirea lor, ceea ce ar însemna pierderea celor mai de valoare resurse naturale accesibile țării, completate de catastrofe ecologice, care la rândul lor vor degenera în imposibilitate de a locui pe teritoriul țării.

Cea mai simplă evaluare științifică a ecosistemelor menționate, va demonstra, că acestea nu pot fi navigabile, în ciuda oricăror eforturi pentru a le utiliza în așa mod pentru termen lung.

Altă secvență din document, trezește semne de întrebare, despre intențiile actualei inițiative, privitor la mediu, odată se menționează "restricțiile stabilite în actele normative privind protejarea mediului violează dreptul de exploatare a căilor navigabile interne de scurgere liberă", pe de altă parte se menționează că "În scopul reducerii emisiilor, statul urmează să diversifice piața serviciilor de transport." nefiind clară poziția inițiativei în raport cu mediul, așa cum la prima vedere, acesta vine în detrimentul mediului și politicilor de protejare a acestuia.

În plus la aceasta, se stipulează că "b) se permite curățarea șenalului navigabil și amenajarea cheiurilor temporare fără evaluarea impactului asupra mediului înconjurător sau expertizei ecologice de stat", ceea ce reflectă direct indiferența acestui document față de mediu și neacceptarea opiniei specialiștilor în domeniu, interesele comerciale fiind poziționate mai presus decât grija pentru starea mediului.

Adâncirea necesară a râurilor va presupune înlăturarea nisipului și pietrișului, componentă esențială, pentru autofiltrarea ecosistemului, odată cu extragerea acestea vor pierde capacitatea de autocurățare, respectiv se va porni procesul de depunere a mълului și creștere a vegetatiei subacvatice, aici mai adăugăm că nu este clară direcția de utilizare a pietrișului și nisipului extras.

Este indicativ faptul că agenții economici care desfășoară lucrări de susținere a șenalului navigabil și de a crea cheiurile temporare sunt scutiți de compensarea daunelor aduse mediului, ce înseamnă că principiul ONU „poluatorul plătește” nu se aplică. În acest context atragem atenție că în RM există o metodologie aprobată, publicată în „Monitorul Oficial” și aplicată pentru evaluarea economică a impactului lucrărilor de așa fel asupra resurselor naturale piscicole. Această practică a existat și în timpul sovietic.

Este imperativ să ținem cont de actuala situație a mediului și de schimbările climatice care se întâmplă, de Pactul Verde European, de alte obiective ale UE, spre care țara noastră tinde, dar și toate condițiile în contextul cărora, ecosistemele menționate, devin resurse naturale incontestabile și fără preț sau alt echivalent.

Este sigur să spunem că pierderile economice din punerea în aplicare a acestui proiect de lege vor depăși semnificativ beneficiile primite, care, ca urmare a corupției, vor fi redistribuite în favoarea unor persoanelor individuale cointeresate.

Încheierea prezentei declarații, adoptată prin acordul subsemnaților, este că acest proiect de lege nu poate fi îmbunătățit prin căutarea de compromisuri, ci trebuie respins, întrucât se bazează inițial pe presupuneri false cu privire la posibilitatea dezvoltării navigației cu drepturi depline pe Nistru și Prut în condițiile hidrologice actuale.

În speranța că veți ține de cont de argumentele și propunerile noastre,
la evaluarea următoare a inițiativei legislative,
cu profund respect, participanții Școlii de Vară "Nistru 2022".

Adoptată la 13.07.2022,
Molovata Nouă, Republica Moldova

Lista semnăturilor
sub Declarația a participanților Școlii de Vară "Nistru 2022"
adoptată în cadrul dezbaterilor publice din 13.07.2022 pe marginea
inițiativei legislative nr. 174/2022 din 10 mai 2022

Numele, prenumele	Localitatea	Liceul, școlala, universitatea, etc.	Semnătura
Ducicov Serghei	2. Dyboceapov	UTM	Ducicov
Subernetki Anastasiia	3. Mererii Noi	liceul Teoretic "Emil Nicușor"	Subernetki
Koemur Elena	6. Kapanau	ITP Y	KY-
Ortea Maria	2. Dyboceapov	Nr 3 2. Dyboceapov	Ortea
Cazacu Nicoleta	02. Rădți	L.T. "Lucian Blaga"	Nicoleta
Sauca Andrei	mun. Chișinău	USMP	Sauca Andrei
Xenia TULBUK	mun. Chișinău	Scoala de vară	Xenia
Сарае Верадана	mun. Chișinău	L.T. Neciu - Levitki	Sarae
Тогубека Яна	2. Dyboceapov	МОУ „Родни дъщ“	Тогубека
Синица Илья	2. Dyboceapov	МОУ „Тиняк“	Синица
Бурковская Анастасия	1. Тиняк	ITP Y mun. T. G. Ulebrano	Бурковская
Лугова Екатерина	2. Бендери	МОУ „Бендерская гимназия №1“	Лугова
Лыма Максим	1. Тиняк	МОУ „Тиняк“	Лыма
Кухмарко Екатерина	02. Orhei	L.T. "Sanducalaru, di"	Kuhmarco
Ильинская Анастасия	1. Родники	д.г.г. М. С. С.	Ильинская
Zavialov Andrei	01. Chișinău	M-Zelitschi	Zavialov
Rebeja Arina	com. Cosnița r-ul Delizari	L.T. „Ion Creangă“	Rebeja
Lozina Dora	02. Criuleni	L.T. „Boris Dăngu“	Lozina
Козырева Елена	2. Dyboceapov	Срм. 2. Dyboceapov	Козырева
Ursu Ilina	mun. Chișinău	NET „Gaudemus“	Ursu
Трубица Иля	Синица	ОНБ „ЕКО-ТИРАБ“	Трубица
Мелеуцак Владислав	1. Dyboceapov	НПО „ИДЕМ“	Мелеуцак

Lista semnăturilor
sub Declarația a participanților Școlii de Vară "Nistru 2022"
adoptată în cadrul dezbaterilor publice din 13.07.2022 pe marginea
inițiativei legislative nr. 174/2022 din 10 mai 2022

Numele, prenumele	Localitatea	Liceul, școlala, universitatea, etc.	Semnătura
Дручанак Дунгуел	c. Незабутмайн	МОУ „DCU nr 2”	Dunguel
Торун Зина	c. Бердєвєз	МОУ „СОУИ 12”	Torhun
Pindasi Lorela	or. Soldănești	Școala de viață „Eco-tiras”	Pindasi
Агабабян Александр	c. Чобруци	МОУ „Чобруцкая СОШ”	ASL
Costin Aline	s. Caragoz	Liceul Teoretic X. P. or. Tiraspol	ASL
Stean Victoria	s. Doroteica	Liceul Teoretic Doroteica	Stean
Ильи Надежда	г. Сурзмень	лицей ит. „И.А. Мещерякова”	ИИ
Мелектыев Максим	c. Незабутмайн	г. А. ит. „Харьков”	Мелектыев
Sînghi Gabriela	s. Holmaza, ^{Ștefan Vodă} Ștefan Vodă	Ș.P.L.T. „Ștefan Vodă”	S. Sînghi
Евдокимова Анастасия	г. Подпница	МОУ „РРСОМ”	Franka
Назарова Антонина	г. Комрат	нег.-коллегии ит. „М. Задурпа”	Anna
Chizica Gabriela	s. Tartașul	Tulia Nazoleu	Chizica
Bodiu Maria	or. Soldănești	Ș.P. Ș.C. „I. Mateevici”	Bodiu
Смакина Виктория	г. Рибница	МОУ РРСОМ	C. Beed
Voicu Madăline	г. Căciun	L.T. „Ion Creangă”	Voicu
Андреева Анастасия	г. Рыбное	L.T. „Mihail Eminescu”	ASL
Безбожа Вера	г. Сосица	СЕМР	Вера
Croitoru Ion	or. Ștefan Vodă	USMF N. Testoni	Croitoru
Матвеев Евгений	г. Куминь	ИРЕТ „Alexandre Puskin”	Soltz
Алупов Телму	г. Бобулешти	УТМ	Алупов
Фельдман Александр	г. Тирасполь	МОУ „ТСУ 15”	Feldman
Васильев Дарья	c. Чобруци	МОУ „Чобруцкая СОШ”	ASL

Lista semnăturilor
sub Declarația a participanților Școlii de Vară "Nistru 2022"
adoptată în cadrul dezbaterilor publice din 13.07.2022 pe marginea
inițiativei legislative nr. 174/2022 din 10 mai 2022

Numele, prenumele	Localitatea	Liceul, școlala, universitatea, etc.	Semnătura
Ulavan Igor	s. Antonesti	Școala de vară "Nistru 2022"	Ulavan
Куней Катярадий	г. Бендери	МОУ "БСОУ № 18"	Куней
Ана Бафур	г. Кишинев	лицей, шк. С. Рахматова	Бафур
Корнея Сорохова	г. Бендери	"МОУ БСОУ № 15"	Корнея
Швайн Егор	г. Тирасполь	"МОУ "ПОТЛ"	Ег
Шкодак Арсен	г. Кишинев	г. М. Гаспар	Шкодак
Рион Ариадна	ор. Ungureni	L.T. "V. Alexandri"	Рион
Bonta Eugen	ор. Strășeni	UTM, FCIM	Bonta
Курт Игор	г. Дубăsари	USCIT	Курт
Косокору Андрей	г. Бендери	МОУ БСОУ № 18	А-
Томар Александру	г. Тирасполь	МОУ "ТТ-МО"	Томар
Гинкван Денис	г. Рибница	МОУ РРСУ № 11	Гинкван
Кривец Ира	г. Флоресков	МОУ СНО "ТХТУ"	Кривец
Barcian Iuliu	Chisinau	'abituariet'	Barcian
Андрющак Валерий	г. Дубăsари	ДНТ	АВ
Zaicenco Danil	ор. Dubăsari	L.T. "M. Eminescu"	Zaicenco
Доргуца Светлана	г. Рибница	МОУ РРСУ № 11	Доргуца
Corolion Eugen	ор. Ribnita	лицей М. № 8	Corolion
Blokina Irina	ор. Chisinau	L.T. Nețini-Levitci	Blokina
Камышев Егор	г. Тирасполь	МОУ "ТТ-МО"	Камышев
Kravciuk Iulii	mun Chisinau	L.T. "Nețini-Levitci"	Kravciuk
Сорохов Егор	г. Тирасполь	администрация	Сорохов

